

Philippus Baelde (1632-1671)

Baelde (Baldaeus), Philippus, ged. Delft 24 oktober 1632, bezocht de Latijnse school te Delft, studeerde verder te Groningen en werd als student te Leiden ingeschreven 10 februari 1650. In 1654, op 21 jarigen leeftijd, kreeg hij aanstelling tot predikant, om in O.I. de heidenen te bekeren. Hij huwde Delft 9 oktober 1654 (ondertr. ald. 19 september 1654) met Maria van Castel, met wie hij in oktober naar Batavia vertrok, waar hij haar een jaar later verloor. In het laatst van 1656 zond men hem naar Point de Gale (Ceylon); te voren maakte hij de gehele veldtocht van Hulft ter verovering van de vesting Kaleture enz. mede, die door Baelde beschreven is. Vóór zijn vertrek naar Gale, trad hij met Elizabeth Tribolet in het huwelijk, dat evenals het eerste huwelijk kinderloos bleef. In het laatst van 1657 deed hij dienst bij het leger van Rijklof van Goens, die 22 febr. 1658 het eilandje Manar veroverde en in maart daaraanvolgend het beleg sloeg voor Jafnapatnam, dat 21 juni bij verdrag werd overgegeven. Ook bij de verovering van Tuticorin (op de Kust van Koromandel) was Baelde tegenwoordig. Veel moeite wendde hij aan, om de inboorlingen hier, langs die kust wonende, van het roomse geloof, waartoe zij door de Jezuiet Xaverius waren gebracht, tot het protestantse over te halen, waartoe Baelde zich bijzonder de Portugese taal en die van de Tamils had eigen gemaakt. Hij hield zich afwisselend te Negapatnam en te Jafnapatnam op, tot hij in het laatst van 1661 geroepen werd, om op de vloot van van Goens dienst te doen. Van de verovering van de kust van Malabar zijn zowel hij, als de chirurgijn Wouter Schouten, de geschiedschrijvers geweest. Hij woonde de verovering van Cochin in nov. 1662 bij en bleef tot midden 1665 zowel op Ceylon als op de kusten van Voor-Indië werkzaam, maakte zich, behalve door de bekering der Indische heidenen, in het bestuderen hun taal en godsdiensten verdienstelijk en kan als de eerste Europeaan beschouwd worden die zich daarop heeft toegelegd. In 1666 in patria teruggekeerd zijnde, wijdde hij zich geheel aan studie, tot hij in 1669 te Geervliet als predikant werd benoemd, waar hij schreef "Naauwkeurige beschrijvinge van Malabar en Choromandel en het eylant Ceylon, nevens de afgoderije der O.-I. Heidenen". (Het werk bevat een malabaarsche spraakkunst en een beschrijving van de belegering van Colombo door de Portugese Antonio de Souza Continho in 1518; 3 dln., Amst. 1672). Zijn portret treft men voor in zijn boek aan, overl. Geervliet nà maart 1671, zoon van Jan Baelde en Maria Junius.

Lit.:

- Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek. (Deel II), 81, 82.
- Album Studiosorum Academiae Lugduno-Batavae (1575-1875), blz. 401.

